

KYSELYLOMAKE: FSD3167 AMMATILLISTEN OPETTAJIEN NÄKEMYKSIÄ OSAAMISPERUSTEISESTA KOULUTUKSESTA 2017

QUESTIONNAIRE: FSD3167 VOCATIONAL TEACHERS' VIEWS ON COMPETENCE-BASED EDUCATION 2017

Tämä kyselylomake on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This questionnaire forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the questionnaire is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta frågeformulär utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om frågeformuläret är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Hyvää alkavaa viikkoa,

Olen sosiologian maisteriopiskelija Tampereen yliopistosta ja kerään kyselyllä aineistoa osaamisperusteisuutta käsittelevään pro-gradu tutkielmaani. Kysely mukailee osaamisperusteisuuden keskeisimpiä teemoja ja sen aineistoa tullaan käyttämään ammatillisen opettajakoulutuksen kehittämiseen.

Kerättävät tiedot ovat luonteeltaan sellaisia, ettei vastaajia voida niiden perusteella tunnistaa. Kyselyyn on avoinna helmikuun loppuun. Kyselyyn vastaamiseen kannattaa varata aikaa noin 15 minuuttia.

Linkki kyselyyn : <https://lomake.tamk.fi/v3/lomakkeet/23398/lomake.html>

Tarkempi kuvaus tutkimuksestani löytyy kyselyn alusta.

Lauri Virtanen
Harjoittelija, ammattipedagoginen TKI

Osaamisperusteisuuskysely

Lomake on ajastettu: julkisuus alkaa 6.2.2017 8.00 ja päättyy 13.3.2017 0.00

Kysely on osa Tampereen yliopistoon suorittavaa sosiologian pro gradu -tutkielmaa. Tutkielma toteutetaan osana TAMK:n (Tampereen ammattikorkeakoulun) ammatillisen opettajakoulutuksen järjestämää Tutkesta toimintaan -koulutusprojektia. Tutkielmassa selvitetään miten opettajat kokevat osaamisperusteiseen ajatteluun siirtymisen vaikuttaneen koulutuksen toteuttamiseen.

Osaamisperusteisuudella tarkoitetaan tässä yhteydessä käsitystä, jonka mukaan ammatillisessa koulutuksessa tulisi varhain korostaa työelämässä vaadittavaa osaamista. Aikaisemmin koulutuksessa on korostettu tietoja ja taitoja, mutta nykyisellään huomion oletetaan kohdistuvan ensisijaisesti näytettävissä olevaan osaamiseen. Osaamisperusteisuuden vahvistaminen ammatillisessa koulutuksessa on keskeisessä niin Euroopan Unionin yhtenäisessä koulutuspolitiikassa kuin nykyisen hallituksen kärkihankkeiden listalla. Aihe on siis hyvin ajankohtainen.

Kysely on tarkoitettu ammatillisen toisen asteen opettajille ja sen täyttämiseen kannattaa varata noin viisitoista minuuttia.

Ydintiedot

Sukupuoli

Ikä

Organisaatio

Työkokemus (vuosina)

Toimenkuva

Osaamisperusteisuus

Valitkaa 5 mielestänne parhaiten osaamisperusteisuutta kuvaavaa ilmaisu tai käsitettä

☐ Opiskelijälähtöisyys	☐ Tiedot ja taidot
☐ Kompetenssin mittaaminen	☐ Osaaminen
☐ Joustavuus	☐ Pätevyys
☐ Työelämäläheisyys	☐ Näyttötutkinnot
☐ Aiemman osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen	☐ Kriteeriperusteisuus
☐ Näyttöön perustuva arviointi	☐ Henkilökohtaistaminen

Mikä numero parhaiten kuvaa osaamisperusteisuuden omaksumista osaksi toimintaa omassa organisaatiossanne?

- Osaamisperusteisuuden omaksuminen**
- 1 - Huono
- 2 - Alhainen
- 3 - Kohtalainen
- 4 - Hyvä
- 5 - Täydellinen

Kuvaillkaa omin sanoin, mitä ymmärrätte osaamisperusteisella koulutuksella

Onko siirtyminen osaamisperusteisuuteen vaikuttanut työtaakkanne?

Työtehtävien kuormittavuus

Koetteko pystyvänne vastaamaan teille asetettuihin vaatimuksiin yhtä hyvin nyt kuin ennen osaamisperusteisuuteen siirtymistä?

Joustavuus ja henkilökohtaistaminen

Seuraavaksi teille esitetään väittämiä liittyen opintojen henkilökohtaistamiseen sekä opintojen joustavuuteen. Valitkaa mielestänne parhaiten tämänhetkistä tilannetta kuvaava vaihtoehto. (Vaihtoehtoissa: 1 Täysin eri mieltä - 5 Täysin samaa mieltä)

	1	2	3	4	5
Henkilökohtaistaminen lisää opiskelijoiden motivaatiota suorittaa ammatilliset tutkinnot loppuun.	☐	☐	☐	☐	☐
Haastattelemalla opiskelijat ennen opintojen aloittamista saadaan totuudenmukainen kuva heidän muualla hankkimasta osaamisesta.	☐	☐	☐	☐	☐
Laajat ammatilliset tutkinnot takaavat paremmat työmahdollisuudet.	☐	☐	☐	☐	☐
Opiskelijat hyötyvät opintojen henkilökohtaistamisesta.	☐	☐	☐	☐	☐
Useimmassa tapauksessa opiskelija on kykenevä ottamaan vastuun omien opintojen edistymisestä.	☐	☐	☐	☐	☐
Opiskelijoiden vastuuta lisättäessä voidaan opinto-ohjauksesta vähentää resursseja.	☐	☐	☐	☐	☐
On opiskelijoiden edun mukaista lisätä heidän omaa vastuuta opinnoissa edistymisessä	☐	☐	☐	☐	☐
Joustavuus tutkintorakenteessa helpottaa opiskelijoiden asettumista työelämään.	☐	☐	☐	☐	☐
Valinnaiset tutkinnot lisäävät ammatillisten tutkintojen arvostusta.	☐	☐	☐	☐	☐
Joustavuuden lisääminen voidaan nähdä koulutuspoliittisena vastauksena muuttuvalle työelämälle.	☐	☐	☐	☐	☐

Miten henkilökohtaistaminen näkyy työnne arjessa? Kertokaa lyhyesti omista kokemuksistanne.

Joustavuutta on pidetty yhtenä työelämän arvostamana ominaisuutena. Uskotteko joustavuuden merkityksen korostuvan entisestään tulevaisuudessa?

--Valitse tästä-- ▼

Henkilökohtaistamisen yhteydessä puhutaan henkilökohtaisista opintopoluista. Takaavatko ne mielestänne opiskelijoille paremmat mahdollisuudet työelämässä?

--Valitse tästä-- ▼

Henkilökohtaistaminen osana arkea

Joustavuuden lisäämistä tulisi jatkaa ja sen muotoja kehittää entisestään?

--Valitse tästä-- ▼

Opettajuus

Seuraavaksi teille esitetään väittämiä ammatillisen koulutuksen opettajuudesta ja sen muutoksista. Valitkaa mielestänne parhaiten tämänhetkistä tilannetta kuvaava vaihtoehto. (Vaihtoehtoissa: 1 täysin eri mieltä - 5 täysin samaa mieltä)

	1	2	3	4	5
Opettajien arvostus on säilynyt ammatillisen koulutuksen viimeisimmän uudistuksen yhteydessä.	☐	☐	☐	☐	☐
Opettajien tehtävät ovat pysyneet samanlaisina tai selkeytyneet viimeisimmän uudistuksen myötä.	☐	☐	☐	☐	☐
Yleisesti arvioituna opettajilla on hyvät mahdollisuudet toteuttaa osaamisperusteista opetusta.	☐	☐	☐	☐	☐
Opettajien mahdollisuudet vaikuttaa omaan toimintaan ovat pysyneet ennallaan tai laajentuneet.	☐	☐	☐	☐	☐
Opettajilla on mahdollisuus keskittyä opetustilanteissa työelämän vaatimuksia vastaavan koulutuksen tarjoamiseen.	☐	☐	☐	☐	☐
Opetushenkilökunnalla on hyvät mahdollisuudet kehittää omaa osaamistaan.	☐	☐	☐	☐	☐
Ammatillisten opettajien tulisi toimia tiiviissä yhteistyössä työelämän edustajien kanssa.	☐	☐	☐	☐	☐
Opetuksessa tulisi keskittyä nykyistä enemmän työelämässä kohdattavien haasteiden ratkaisemiseen.	☐	☐	☐	☐	☐
Selkeän rankenteen purkaminen aiheuttaa epävarmuutta opetustyöhön.	☐	☐	☐	☐	☐

Kuvailekaa lyhyesti omin sanoin, millaista on osaamisperusteinen opettaminen.

Onko osaamisperusteiseen koulutukseen siirryttäessä opettajien roolissa tapahtunut muutos?

--Valitse tästä-- ▼

Arviointi

Seuraavaksi teille esitetään väittämiä osaamisperusteisesta arvioinnista. Valitkaa mielestänne parhaiten tämänhetkistä tilannetta kuvaava vaihtoehto. (Vaihtoehtoissa: 1 täysin eri mieltä - 5 täysin samaa mieltä)

	1	2	3	4	5
Osaamisperusteinen arviointi on yksinkertaista.	☐	☐	☐	☐	☐
Ammattiosaamisen näytöt vastaavat työelämän toimijoiden odotuksia ammattiosaamisesta.	☐	☐	☐	☐	☐
Arviointia on mahdollista toteuttaa luotettavalla tavalla erilaisissa näyttötilanteissa ja ympäristöissä.	☐	☐	☐	☐	☐
Yhdenmukaisten näyttötilanteiden luominen on vaivatonta ympäristöstä riippumatta.	☐	☐	☐	☐	☐
Useimmiten opiskelijat ymmärtävät mitä heiltä ammattiosaamisen näytöissä edellytetään.	☐	☐	☐	☐	☐
Osaamisen arvioinnilla voidaan luotettavasti osoittaa opetuksen tehokkuus.	☐	☐	☐	☐	☐
Osaaminen on helposti mitattava määre.	☐	☐	☐	☐	☐
Työelämän tilanteita mahdollisimman hyvin jäljittelevillä näytöillä voidaan vakuuttaa opiskelijoiden osaamisesta.	☐	☐	☐	☐	☐
Arviointi tulisi toteuttaa aina yhdessä työelämän toimijan kanssa.	☐	☐	☐	☐	☐

Kuvailekaa lyhyesti omin sanoin, miten osaamisperusteisuuteen siirtyminen on vaikuttanut arkisiin työtehtäviinne ammatillisessa oppilaitoksessa.

Vuonna 2014 siirryttiin osaamisasteiden käyttöön ammatillisten tutkintojen määrittelyssä. Antaako uusi mittaamistapa mielestänne todennukaisemman kuvan opiskelijoiden osaamisesta kuin aikaisemmin käytössä ollut järjestelmä?

Vapaa sana

Voitte nyt omin sanoin kuvailla, miten osaamisperusteisuus on teidän mielestänne muuttanut suomalaista ammatillista koulutusta. Mainitkaa myös, jos jokin mielestänne keskeinen asia jäi tässä kyselyssä vaille huomiota.

Tietojen lähetyk

Kiitos vastauksestanne!

Kiitos vastauksestanne ja voitokasta kevään odotusta!